

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی):
امروز مردم مؤثرترین و مهم‌ترین نقش را در احیای فضای سبز کشور بر عهده دارند و باید در عین توجه به ایجاد فضای سبز جدید، مراقب جنگل‌ها، باغ‌ها، مراتع و زمین‌های حاصل خیز موجود هم باشند.

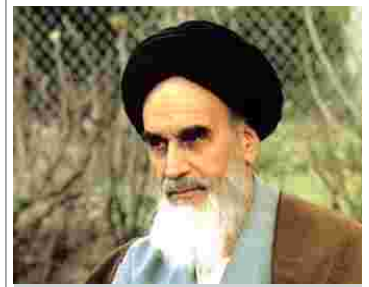
فرصت دوم

نشریه‌ی ویژه‌ی نوسوادان

شماره پروانه انتشار نشریه:
۷۹۴۴۸

ماهنامه‌ی آموزشی و فرهنگی سازمان نهضت سوادآموزی

■ اسفند ۱۳۹۷ ■ جمادی‌الثانی رجب ۱۴۴۰ ■ سال پنجم ■ شماره ۵۴ (ویژه‌نامه)

امام خمینی (رحمت الله علیه):
منابع طبیعی یکی از سرمایه‌های حیاتی مملکت به شمار می‌رود.
این جنگل‌ها مال ملت است. نباید آن را خراب کرد.

ویژه‌نامه‌ی هفته‌ی منابع طبیعی و روز درخت‌کاری

حرف نخست

زندگی را به زمین باز گردانیم

نقش بسیار مهمی دارند. همچنین وجود فضای سبز، موجب آرامش روح و روان می‌شود و تأثیر زیادی در کاهش آلودگی‌های محیط دارد. تحقیق‌ها نشان داده است اگر بیماران بعد از عمل جراحی و یا بیماران قلبی، در اتاقی رو به طبیعتی زیبا و دارای منظره‌ای سرسبز بستری شوند، سریع‌تر سلامت خود را به دست می‌آورند. وجود درختانی بزرگ و سالمند در خیابان‌ها نشان دهنده‌ی پیوند قدیمی بین انسان و طبیعت است. برای محکم شدن این پیوند، سعی کنیم از درختان کهن‌سال بیشتر محافظت کنیم و در روز درخت‌کاری با کاشتن حداقل یک نهال، پیوند خود را با این طلای سبز بیشتر کنیم. در کشور ما پانزدهم اسفند روز درخت‌کاری نام گذاری شده است. در این روز، مردم با حضور در پارک‌ها و جنگل‌ها نهال می‌کارند. درحقیقت ما هر سال با کاشت درخت به استقبال سال نو می‌رویم و با این کار در شروع بهار، زندگی را به زمین باز می‌گردانیم و به وظیفه‌ی دینی و ملی خود عمل می‌کنیم.

در فرهنگ کشورهای مختلف جهان، درخت و درخت‌کاری جایگاه خاصی دارد. دین مقدس اسلام، بشر را به کاشت درخت تشویق کرده است. بعضی از بزرگان دین ما درخت می‌کاشتند. حضرت علی (علیه السلام) در مدینه باغ‌های خرمای فراوانی داشتند و بیشتر آن‌ها را در راه خدا وقف کردند.

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) درباره‌ی کاشت درخت می‌فرماید: «اگر شخصی درختی بکارد یا زمینی را به زیر کشت ببرد و انسان، حیوان یا پرنده از آن بخورند، این کار صدقه‌ای از طرف آن شخص شمرده می‌شود».

درختان را باید روح سبز زندگی نامید. انسان همیشه از وجود طبیعت سرسبز و پر از درخت لذت می‌برد. نگاه کردن به درختان سرسبز و با طراوت به انسان آرامش می‌دهد.

درخت، سبب پاک‌ی هوا، زیبایی محیط و آرامش انسان می‌شود. درختان علاوه بر پاک‌ی هوا، در تقویت خاک و حفظ آن در برابر سیل،

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم):

در نزد من شکستن شاخه‌ای از درخت، همچون شکستن بال فرشتگان است.

می‌پرداختند. با ظهور اسلام و این باور که درخت‌کاری با اعتقادات مذهبی مردم پیوند داشت، کاشت درخت، نوعی عبادت محسوب می‌شد.

در این باره یکی از معصومین (علیهم‌السلام) می‌فرماید: «اگر دیدید قیامت بر پا شد و شما مشغول کاشتن درختی بودید، از این عمل نیک دست بردارید». این موضوع نشانگر سفارش اولیای اسلام به حفاظت از درختان و اهمیت درخت‌کاری است.

این مطالب وظیفه‌ی ما را در حفاظت از منابع طبیعی موجود، به ویژه جنگل‌ها و مراتع همچنین توسعه‌ی این نعمت‌های الهی، به عنوان وظیفه‌ای دینی و ملی، بیشتر می‌کند. به طور خلاصه، روز درخت‌کاری بهانه‌ای است برای اینکه ما به محیط زیست احترام بگذاریم و آن را زنده کنیم.

بیاییم با کاشتن یک نهال کوچک، در ساختن کشوری زیبا و آباد برای خود و نسل‌های آینده شریک باشیم که کاری پسندیده و الهی است.

درخت‌کاری و اهمیت آن در فرهنگ ما

در چنین وضعی درخت و درخت‌کاری راه حل مناسبی برای مبارزه با آلودگی‌ها، به ویژه کاهش گاز دی اکسید کربن، است.

ایجاد جنگل‌های مصنوعی و فضای سبز در اطراف شهرهای بزرگ اقدام مؤثر دیگری است که از آلودگی هوای این شهرها جلوگیری می‌کند. با کاشت درختان سازگار با آب و هوای خشک و کم‌باران در بیشتر مناطق کشور، می‌توان محیط زیست را پاکیزه و با طراوت کرد. طبیعت و فضای سبز وسیله‌ای برای حفظ زیبایی شهر است و به عنوان میراثی ارزشمند به همه‌ی انسان‌ها تعلق دارد.

درخت‌کاری در ایران دارای سابقه‌ای طولانی است؛ ایرانیان باستان، جشن‌های خاصی داشتند و در این جشن‌ها به درخت‌کاری

در کشور ما از پانزدهم تا بیست و دوم اسفند ماه «هفته‌ی منابع طبیعی» نام گذاری شده است که نخستین روز این هفته، یعنی پانزدهم اسفند «روز درخت‌کاری» است.

درختان همواره در زندگی بشر مؤثر بوده‌اند. قرن‌هاست که انسان در سایه‌ی درختان از شدت گرما و تابش شدید خورشید در امان مانده است و از میوه‌های رنگارنگ و شیرین آن‌ها بهره‌مند شده است. آوای پرندگان، روح و جان هر انسانی را صفا می‌بخشد و باعث شادابی و خوش‌حالی او می‌شود. در زمستان هم از چوب درختان برای گرم کردن خود استفاده کرده و خود را از برف و سرما حفظ می‌کنند.

می‌دانیم درخت مظهر زیبایی و زندگی است. درختان یکی از زیباترین و مفیدترین نعمت‌های خداوند هستند که بخش مهمی از نیازهای انسان را برآورده می‌کنند.

امروزه با صنعتی شدن جامعه، درختان نقش مهمی در زندگی بشر دارند؛ آن‌ها منبع تأمین‌کننده‌ی وسایل چوبی، کاغذ، مداد و هزاران محصول دیگر هستند. درختان مانند ریه‌های یک شهر هستند و در تأمین سلامت شهرنشینان نقش مهمی دارند؛ زیرا کارخانه‌های صنعتی و افزایش خودروها در سطح شهرهای بزرگ از جمله تهران، با ایجاد گازهای خطرناکی مانند دی اکسید کربن سلامت افراد را تهدید می‌کند. گاز دی اکسید کربن میزان اکسیژن هوا را کاهش می‌دهد، بنابراین برای بیشتر شهروندان و به ویژه افراد آسیب‌پذیر، مانند بیماران ریوی و قلبی، سالخوردگان و کودکان خطرناک است.

در دنیای امروز، بی‌توجهی به محیط زیست خطری جدی است. بنابراین اگر چاره نکنیم، باید منتظر اتفاق‌های فاجعه‌آمیز در آینده‌ای نه چندان دور باشیم. از آلودگی هوا تا کمبود آب؛ از نابودی جنگل و فرسایش خاک و تولید گازهای گلخانه‌ای، همه نتیجه‌ی فعالیت‌های نادرست انسان در محیط زیست است.

دستمال‌های رنگی که دارای مواد شیمیایی هستند و به محیط زیست ما آسیب می‌رسانند از دستمال‌های کاغذی ساده و سفید استفاده کنیم.

۵) برق، آب و گاز را درست مصرف کنیم

● مصرف برق، آب و گاز را به حداقل برسانیم، در این صورت می‌توانیم، هم مقداری از درآمد خود را پس انداز کنیم و هم در حفظ محیط زیست سهیم باشیم.

● مصرف برق بر تغییرات آب و هوایی و گرم شدن کره‌ی زمین تأثیر می‌گذارد.

● مصرف گاز را جایگزین مواد گرمازا و مورد استفاده در آشپزخانه کنیم. برای صرفه‌جویی در هزینه‌ها، از وسیله گرمازا با اندازه‌ی مناسب استفاده کنیم؛ زیرا وسایل گرمازای گازی ارزان‌تر هستند و گاز گلخانه‌ای کمتری نسبت به وسایل برقی تولید می‌کنند. همچنین آب گرم‌کن‌های گازی، گازهای گلخانه‌ای کم انرژی تولید می‌کنند و دارای برچسب‌های انرژی هستند.

● از لامپ‌های کم مصرف استفاده کنیم.

● زمانی که از وسیله‌های برقی استفاده نمی‌کنیم دو شاخه‌ی آن‌ها را از برق بکشیم. زیرا اتصال آن‌ها به شبکه‌ی برق منزل، برق مصرف می‌کند.

۶) از لوازم برقی دارای برچسب انرژی استفاده کنیم

● لوازم خانگی برقی که برچسب انرژی درجه‌ی آ (A) دارند، آب و انرژی کمتری مصرف می‌کنند.

● ماشین لباس شویی و ظرفشویی را به اندازه‌ی ظرفیت آن‌ها استفاده کنیم.

● یخچال‌های قدیمی دو برابر یخچال‌های جدید برق مصرف می‌کنند.

۷) شیرهای خراب آب را تعمیر کنیم

● بر اثر چگه کردن شیرها، ماهانه صدها لیتر آب به هدر می‌رود. اگر سردوش هوشمند با برچسب انرژی A روی شیرها نصب کنیم، می‌توانیم به میزان زیادی در مصرف آب صرفه‌جویی کنیم.

سه‌ما

در حفظ محیط زیست

چگونه می‌توانیم سهم کوچکی در حفظ محیط زیست داشته باشیم؟

با چند اقدام ساده مانند صرفه‌جویی در مصرف انرژی، آب و آلوده نکردن هوا، می‌توانیم به خوبی از منابع طبیعی حفاظت کنیم.

راه دیگر، تولید زباله کمتر در خانه‌هایمان است که می‌توان از چند طریق این کار را انجام داد:

۱) مصرف پلاستیک را به صفر برسانیم

● تا آنجایی که می‌توانیم به جای کیسه‌های پلاستیکی از پاکت‌های غذایی و جعبه‌های مقوایی برای حمل وسایل و مواد غذایی استفاده کنیم. برای بسته بندی نیز به جای کیسه فریزر و کیسه‌های سیلوفونی، از ظرف‌های دیگر استفاده کنیم.

● از گیاهان بومی که با محیط ما سازگاری بیشتری دارند، استفاده کنیم.

۲) از وسایل دور ریختنی دوباره استفاده کنیم

● استفاده‌ی دوباره از بعضی وسایل، قبل از دور ریختن آن‌ها موجب می‌شود، زباله‌ی کمتری تولید شود. برای مثال از شیشه‌های خالی مربا، عسل و غیره می‌توانیم دوباره استفاده کنیم.

۳) بازیافت را جدی بگیریم

● مانند بیشتر کشورها که برنامه‌ی جمع‌آوری و تفکیک زباله و استفاده از مواد بازیافتی دارند، با بازیافت کیسه‌های پلاستیکی و خرید محصولات که از مواد بازیافتی یا مقوا ساخته شده‌اند، به این کار کمک کنیم.

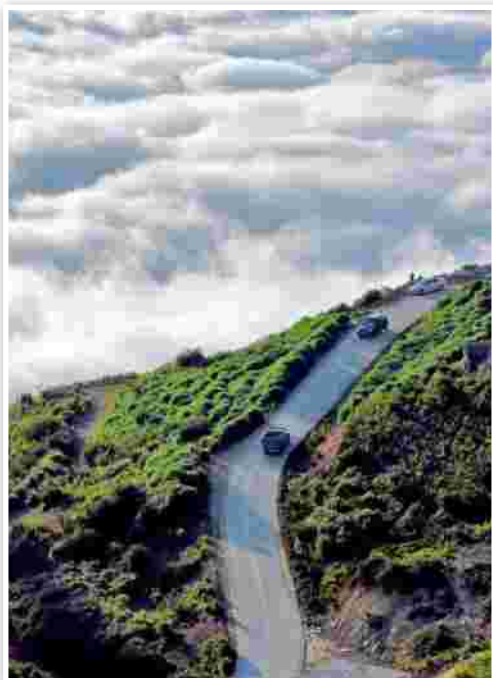
۴) مواد شیمیایی مصرف نکنیم

● به جای استفاده از مواد شیمیایی در خانه که برای سلامت و محیط زیست ما مضرند، از مواد جای‌گزین استفاده کنیم. به هنگام نظافت و باغبانی تا آنجا که ممکن است از مواد شیمیایی استفاده نکنیم.

برای مثال در باغچه‌ی خانه از آفت‌کش‌های طبیعی مانند: قهوه‌ی آسیاب شده برای از بین بردن مورچه‌ها استفاده کنیم. همچنین به جای

■ **افزایش گاز دی اکسید کربن:** با از بین رفتن جنگل‌ها دی اکسید کربن موجود در هوا افزایش می‌یابد و باعث آلوده شدن هوا و گرم شدن کره‌ی زمین می‌شود.

برای حفظ جنگل چه باید کرد؟

اگر جنگل از بین برود، موجودات زنده‌ای که در آنجا به سر می‌برند، جای امن و مناسبی برای زندگی کردن نخواهند داشت. برای جلوگیری از نابود شدن جنگل‌ها، این نکته‌ها را رعایت کنیم:

- **نهال کاری و بذر افشانی کنیم و از نهال‌ها به دقت مواظبت نمائیم.**
- **از زمین‌های موجود، به خوبی و برای کشاورزی استفاده کنیم.**
- **درباره‌ی اهمیت جنگل و راه‌های جلوگیری از نابودی آن بیشتر بیاموزیم و اطلاعات خود را به دیگران نیز منتقل کنیم.**

جنگل و اهمیت آن

آشنایی با اهمیت جنگل در حفظ بقای جانداران

بود. اما اکنون به دلیل استفاده‌ی بی رویه‌ی انسان، فقط ۳۶ درصد از خاک زمین، جنگل است که این مقدار هم در حال کم شدن است.

جنگل برای ما استفاده‌های بسیاری دارد. ما می‌توانیم مواد غذایی، میوه و سبزی، خشکبار، گیاهان دارویی، قارچ و وسایل و صنایع چوبی را از جنگل به دست آوریم.

با نابودی جنگل‌ها با این مشکلات رو به رو می‌شویم:

■ **لغزندگی زمین:** بدون درختان جنگلی، زمین سست می‌شود و به آسانی فرو می‌ریزد.

■ **فرسایش خاک:** ریشه‌های درختان جنگلی خاک را در یک جا، نگه می‌دارند؛ اما با نابودی درختان، خاک حاصلخیز جنگل به سرعت شسته می‌شود.

■ **افزایش دما:** با از بین رفتن جنگل‌ها، دمای هوا افزایش می‌یابد.

■ **از بین رفتن گونه‌های مختلف گیاهی:** با نابودی جنگل و از بین رفتن گیاهان مختلف، حیوانات نیز غذا و پناهگاه‌های خود را از دست می‌دهند.

■ **جاری شدن سیل:** چون تپه‌ها و کوهستان‌های خالی از درخت، مانع جریان ناگهانی آب نمی‌شوند، بنابراین سیل جاری می‌شود.

جنگل در زندگی موجودات زنده، تأثیر زیادی دارد. شادابی و زیبایی جنگل، باعث پرورش روح انسان می‌شود.

همه‌ی موجوداتی که در جنگل زندگی می‌کنند، برای زنده ماندن به غذا نیاز دارند. برخی از آن‌ها گیاه‌خوار و بعضی دیگر گوشت‌خوار هستند. درختان و دیگر گیاهان جنگل نیز اکسیژن مورد نیاز موجودهای زنده را تولید می‌کنند.

هوا، نور، خورشید، آب و خاک مناسب که برای رشد موجودات زنده نیاز است، در جنگل وجود دارند.

در جنگل برگ‌های پوسیده به کود تبدیل می‌شوند و خاک جنگل را حاصلخیز می‌کنند. ریشه‌های درختان جنگلی هم مواد غذایی موجود در خاک و آب را جذب می‌کنند.

موجودات زنده‌ی جنگل برای زنده ماندن به غذا نیاز دارند. بعضی از آن‌ها، حیوان‌ها و حشره‌های دیگر را می‌خورند و بعضی دیگر گیاه‌خوارند. گیاهان برای انسان و حیوان، مواد غذایی تولید می‌کنند. آیا فکر کرده‌اید که اگر یکی از این گونه‌های غذایی از بین برود، چه اتفاقی می‌افتد؟! حتماً موجودات دیگر آسیب می‌بینند.

جنگل تنظیم کننده‌ی جریان آب است، یعنی مانند اسفنج، آب باران را جذب می‌کند و آب به تدریج به رودخانه می‌ریزد. قرن‌ها پیش در حدود ۸۰ درصد از سطح کره‌ی زمین جنگل

بیشتر بدانیم

حفاظت از جنگل‌ها

حفظ جنگل به چند دلیل اهمیت دارد:

۱) تأمین نیازمندی‌های کشور

جنگل در تأمین و تولید آب، گیاهان دارویی، صنعتی و نیز مواد اولیه‌ی صنایع چوبی نقش مهمی دارد.

۲) حمایت از بخش کشاورزی

جنگل آب رودخانه‌های کشور را تنظیم می‌کند و سیل و فرسایش خاک را کاهش می‌دهد.

۳) اشتغال و معیشت روستاییان

جنگل، سوخت مورد نیاز روستائیان داخل جنگل و نیز چرای ۸۰ درصدی دام‌های عشایر را تأمین می‌کند.

متأسفانه در کشور ما به حفاظت و احیای جنگل کمتر توجه می‌شود. در حالی که کشور ما همیشه با خطر خشک‌سالی و کمبود آب روبه‌رو است. همچنین نور شدید آفتاب باعث تبخیر زیاد آب‌ها می‌شود.

بنابراین همه‌ی ما باید در حفظ جنگل و فضای سبز بکوشیم.

آیا می‌دانید

دانستنی‌هایی از منابع طبیعی

- هر هکتار جنگل، سالیانه ۲/۵ تن اکسیژن تولید می‌کند.
- در طی صد سال اخیر بر اثر نابودی جنگل‌ها مقدار گاز دی‌اکسید کربن موجود در هوا ده درصد افزایش یافته است.

- در جنگل‌های زاگرس ۱۸۵ گونه درخت چوبی موجود است.

- از درختان جنگلی بیش از ۴۰۰۰ نوع محصول تولید می‌شود.
- درختان با مصرف گاز کربنیک باعث تعادل در میزان گاز کربنیک موجود در هوا هستند.

- درختان تا ۸۰ برابر ارتفاع خود، بادشکن یا باد پناه ایجاد می‌کنند.

- وقتی درختان می‌سوزند، دی‌اکسید کربن موجود در چوب، دوباره به هوا وارد می‌شود.
- هر هکتار جنگل در حدود ۶۸ تن گرد و غبار هوا را در هر سال جذب می‌کند.

- متأسفانه هر ساله نزدیک به ۲۳۰ میلیارد متر مکعب کاغذ و مقوا از چوب‌های جنگلی تولید می‌شود.

- هر ساله در حدود ۴۵ تا ۹۰ هزار هکتار از مساحت جنگل‌های کشور ما از بین می‌رود.
- علاوه بر قطع بی‌رویه‌ی درختان، آتش‌سوزی از دیگر عوامل نابودی جنگل‌های کشور است و سالیانه در حدود ۱۲۰ مورد آتش‌سوزی در جنگل‌ها رخ می‌دهد.
- بیشتر آب‌های جهان از جنگل‌های بارانی تولید می‌شود.

- جنگل نخستین چراگاهی است که بشر در آن دامپروری می‌کرد.

- جنگل سرمایه‌ی زمستان و گرمای تابستان را کاهش می‌دهد.
- جنگل‌ها فرسایش خاک را کند می‌کنند.

تک درخت

تک درختی سبز بودم، برگ و باری داشتم
پیش چشم اهل معنا، اعتباری داشتم
شاخه هایم چتر آسا، سایه گستر بود و زیبا
زیر چتر سایه سارم، سبزه زاری داشتم
هر سحر از مرغکان خوشنوی این گلستان
نغمه های دلکش از گوش و کناری داشتم
دشت را از رویش گل های وحشی هر بهاران
رنگ رنگ و دلربا، نقش و نگاری داشتم
گاهگاهی در بزم از مردم صحرا در اینجا
رهروی، ناخوانده مهمانی، سواری داشتم
میزبان آهوان دشت بودم، روزگاری
میهمان خسته ای را از دیاری داشتم
چیستم اکنون، تک درختی خشک و بی بر
یاد باد آن روزگاران را که یاری داشتم
«شاعر: نکویی»

زندگی را یاد گیریم از درخت

استواری را ز کوه
بی قراری را ز موج
بی نشانی را ز دشت
می توان آموختن

«زندگی» را از که باید برگرفت؟
زندگی خوب است، خوب!
زندگی سخت است، سخت!

زندگی را یاد گیریم از درخت

زیر باران، زیر برف
زیر آتش در میان بُرج تیر؛ در کویر
در میان باد و طوفان، رعد و برق،
در سکوت

از طراوت از نشاط

زیر چتر مهر این مام حیات
دل به دست زلف شادی داده اند
زندگی خوب است، خوب،

زندگی را دوست دار،
دل به زلفش می سپار،
زندگی «پوشیدنی» است
گرم شو، آسوده شو، آرام گیر از زندگی

زندگی رخت است، رخت!
هر بهاری تازه می پوشد درخت
زنده، یعنی بی قرار
زنده می ماند که می کوشد درخت

وَه چه زیبا، وَه چه نازک، وَه چه سخت!
زندگی را یاد گیریم از درخت

چگونه از نابودی جنگل‌ها جلوگیری کنیم؟

مصرف کاغذ و خواندن کتاب و نوشتن احساس گناه نکنیم و حتی لذت هم ببریم.

چه کنیم!؟

تا می‌توانیم نهال بکاریم. برای تولد هر کودک، برای شروع هر سال تحصیلی و برای یادآوری سالگرد تولد خود، یک درخت بکاریم. کاغذ، زباله نیست! کاغذهای باطله هم به درد می‌خورند، آن‌ها را دور نریزیم؛ زیرا در بازیافت زباله‌ها، کاغذهای باطله را دوباره به کاغذ تبدیل می‌کنند. بنابراین لازم نیست جنگل‌های زیادی نابود شوند تا ما بتوانیم بخوانیم و بنویسیم، باید در بازیافت زباله‌ها فعال‌تر باشیم! ما می‌توانیم، هم خود در حفظ جنگل‌ها کوشش کنیم و هم الگویی برای دیگران باشیم.

انسان ناچار است برای رفع نیازهای خود، از درختان جنگل استفاده کند. انسان از چوب درختان جنگل در ساختن خانه، میلمان منزل، میز و نیمکت و استفاده در صنایع به منظوره‌های مختلف استفاده می‌کند. اما این استفاده باید طوری باشد که به جنگل‌ها صدمه نزند و آن‌ها را نابود نکند. روستاهای اطراف و داخل جنگل، برای تهیه سوخت، به درخت‌های جنگل وابسته هستند. مردمی که در کوهستان و دشت‌ها زندگی می‌کنند به سوخت‌هایی مانند نفت و گاز کمتر دسترسی دارند. بنابراین ناچارند از بوته‌ها و درختان اندک مناطق بیابانی استفاده کنند به همین دلیل پوشش گیاهی به تدریج از بین می‌رود.

گاهی بعضی از مردم ناآگاه درختان جنگل را از بین می‌برند تا آنجا را به زمین زراعی تبدیل کنند. گاهی هم برای گسترش شهرها و روستاها، درختان را قطع می‌کنند؛ اما برخی از ساکنان نواحی جنگلی برای چرای دام‌های خود به درختان جنگلی و یا گیاهان مرتعی نیاز دارند. چرای زیاد دام‌ها موجب از بین رفتن جنگل‌ها می‌شود و کم‌کم آن منطقه بدون درخت می‌شود. آیا بشر، امروز به اندازه‌ای که درختان جنگلی را می‌برد، به همان تعداد نهال جدید می‌کارد!؟

اما چگونه!؟

- ۱) در زیر درختان جنگل آتش روشن نکنیم.
- ۲) تنه‌ی درختان را نخرشیم و یاد بود ننویسیم.
- ۳) اگر به هر دلیلی در جنگل آتش روشن کردیم، قبل از ترک محل، آتش را به طور کامل خاموش کنیم.
- ۴) محیط جنگل زباله دان نیست. اگر برای تفریح به جنگل می‌رویم، به هنگام بازگشت، آنجا را تمیز کنیم و همه‌ی زباله‌ها را جمع کنیم.
- ۵) برای تأمین گرما و روشنایی راه دیگری به جز سوزاندن چوب‌های جنگلی پیدا کنیم.
- ۶) به فکر ایجاد جنگل‌های مصنوعی باشیم.
- ۷) از چرای بی‌رویه‌ی دام، خودداری کنیم.

آیا می‌دانید ما هم در نابودی جنگل‌ها شریک هستیم!؟

ما با استفاده از کاغذ، در نابودی جنگل‌ها شریک هستیم. هر روز در سرتاسر دنیا، هزاران درخت جنگلی قطع می‌شود تا از آن کاغذ و محصولات دیگر تولید شود. برای مثال، برای تولید یک تُن کاغذ پانزده درخت سبز تنومند قطع می‌شود! البته ما می‌توانیم کاری کنیم که از

■ نشریه فرصت دوم آماده دریافت مقاله‌ها و نقد صاحب نظران است.

■ نشریه در اصلاح، ویرایش و تلخیص مقاله‌ها، تا جایی که به اصل دیدگاه مؤلفان خدشه وارد نشود، آزاد است.

■ مطالب به صورت تایپ شده و از طریق پایگاه اطلاع رسانی سازمان ارسال شود.

■ مطالب تا حد امکان کاربردی و ساده سازی شده، باشد.

سخن آخر

در کشور ما، ایران و چندین کشور دیگر، پانزدهم اسفند ماه، روز درخت‌کاری نامیده می‌شود. در روز درخت‌کاری مردم به کاشتن نهال تشویق می‌شوند.

در ایران از روز ۱۵ تا ۲۲ اسفند ماه «هفته‌ی منابع طبیعی» نام‌گذاری شده است. درخت یکی از منابع تأمین کننده‌ی مواد غذایی و وسایل زندگی است. همچنین درختان

نقش مهمی در سلامت و بهداشت افراد جامعه دارند. با کاشت درختان سازگار با موقعیت آب و هوای خشک و کم باران، می‌توان محیط زیست را زیبا و با طراوت کرد. طبیعت و فضای سبز نه تنها تأثیری در زیبایی و تمیزی شهرها دارد، بلکه مردمی که در چنین محیط‌های سرسبز و پُر از درخت زندگی می‌کنند، دارای روحیه‌ای شاد و

جسمی سالم هستند. بیایید هرکدام از ما، در این روز، نهالی بکاریم تا در سرسبزی کشور اسلامی خود سهیم باشیم.

با درختی سبز گردد این زمین
شادی گل آورد این نازنین

برگ درختان سبز در نظر هوشیار
هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

خواننده‌ی گرامی!

حفظ محیط زیست و وظیفه‌ی اجتماعی ماست. منابع طبیعی و ذخیره‌های موجود در آن از مواردی است که باید در استفاده و بهره‌گیری درست آن‌ها بکوشیم. درختان و جنگل‌ها جزء منابع طبیعی هستند. انسان از گذشته‌های دور برای امرار معاش و ساخت ابزار و سرپناه خود از درختان استفاده کرده است، استفاده‌ی نادرست و غیرقانونی از آن‌ها یکی از مشکلات امروز ماست. درختان به عنوان ریه‌های زمین فایده‌های زیادی برای ما دارند. در این شماره با برخی از آن‌ها آشنا شدیم. همچنین در دین اسلام به درخت و درخت کاری اهمیت زیادی داده شده است. به طوری که پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) و امامان معصوم (علیهم السلام) روایت‌های زیادی در این باره فرموده‌اند. با توجه به اهمیت درخت و درخت کاری و ترویج فرهنگ درخت کاری، نشریه‌ی فرصت دوم اقدام به برگزاری مسابقه‌ی فرهنگی - آموزشی با عنوان «با طبیعت مهربان باشیم» کرده است. شما عزیزان می‌توانید با تکمیل و ارسال پرسش نامه‌ی زیر در این مسابقه شرکت کنید. لازم به ذکر است که به ۲۰ نفر از افراد برگزیده جوایزی اهدا خواهد شد.

مسابقه

«مسابقه‌ی فرهنگی - آموزشی»

با طبیعت مهربان باشیم

نام: ..... نام خانوادگی: ..... استان: ..... شهرستان: ..... آخرین مدرک تحصیلی: .....
نشانی: ..... تلفن تماس: .....

۱) سه مورد از فایده‌های درختان را برای انسان بنویسید.

.....

۲) برای حفظ جنگل‌ها و درختان سه راهکار بنویسید.

.....

۳) آیا شما تاکنون درخت کاشته‌اید؟ (بنویسید چه موقع و در کجا)

.....